

МОТИВИ

към Определение №51/09.02.2023 г. по ЧНД № 656/2022 г. по описа на
Окръжен съд-С.

Производството е с правно основание чл.70, ал.1 от НК и се развива по реда на чл. 437 и сл. от НПК.

Постъпило е предложение от Началника на Затвора – гр. С. за допускане на условно предсрочно освобождаване на лице, лишено от свобода. В предложението се твърди, че осъдената Л. изтърпява наказание „Лишаване от свобода“ в Затвора – гр. С. и към датата на изготвяне на предложението е изтърпяла фактически повече от половината от наказанието. Твърди се, че е налице осезаем напредък по отношение снижаване на риска от рецидив. Положителната промяна, удостоверена в оценката на риска от рецидив, проявеното активно сътрудничество при поправителното въздействие и наличните защиты от рецидив, правилното отношение към труда, променените нагласи и отношение към законосъобразния начин на живот, се сочат като доказателства, подкрепящи поправянето на осъденото лице.

В с.з. Началникът на Затвора – гр. С. се явява лично и поддържа предложението си.

Представителят на Окръжна прокуратура - гр. С. счита предложението за основателно.

Осъдената Л. моли да бъде освободена условно предсрочно. Изразява съжаление за извършеното престъпление.

Въз основа на събраните по делото доказателства, съдът прие за установена следната фактическа обстановка:

Лишената от свобода Л. Ц. Л. е постъпила в Затвора- гр.С. на 28.06.2005 г., за първи път за изтърпяване на наказание „Лишаване от свобода“, наложено с Присъда № 45/23.03.2006 г. по НОХД № 936/2005 г. на Окръжен съд -с.з.. Наложено е „Лишаване от свобода“ за срок от 20 години за престъпление по чл.116, т.6, предл.2 и 3, т.8, предл.2 и т.9 вр.чл.115 от НК., при първоначален „ строг“ режим, с начало на наказанието: 21.06.2005 г. Изпълнението на наказанието е прекъсвано за срок от 1 /един/ месец.

Към 23.12.2022 г. е изтърпяла фактически 11 г. 6 м. 2 дни, от работа - 1 г. 6 м. 9 дни или всичко-11г . 11 м. 11 дни. Неизтърпяната част от наказанието е в размер на 1 г. и 19 дни.

Към 09.02.2023 г. е изтърпяла фактически 17 год., 7 месеца и 19 дни, от работа-1 година, 6 месеца и девет дни, прекъсване-един месец или всичко- 19 години и 28 дни. Неизтърпяната част от наказанието е в размер на 11 месеца и 2 дни.

С протокол на комисията по чл. 73 от ЗИНЗС /отменен/ № 3 от 16.08.2011 г. е изменен режима от „строг“ в „общ“. Със заповед на началника

на затвора № 10/18.03.2021 г. е прекатегоризирана в ЗООТ. Със заповед на началника на затвора № 12 от 23.06.2022 г. режимът е заменен от „общ“ в „лек“.

Първоначално осъдената е изпитвала трудности в адаптацията към условията на изолирана среда - в позиция на аутсайдер в затворническата общност, с намалени способности за емпатия, лесна раздразнителност и конфликтност. Дезадаптивното ѝ поведение трудно се е повлиявало от специализираното пенитенциарно въздействие и осъществените спрямо нея професионални намеси не са оказвали положителен ефект. През два различни периода провежда лечение в психиатрично отделение на СБАЛЛС Ловеч /04.04.2006 г. - 04.05.2006 г. и 19.04.2007 г. - 15.02.2008 г./. В основния етап от изтърпяване на наложеното ѝ наказание осъдената е допускала дребни нарушения, конфликти с останалите лишени от свобода, неустойчивост в емоционален план. В хода на осъществяваната индивидуално-корекционна работа е постигнато повишаване на комуникативните и междуличностни умения и съобразяване с правата и интересите на останалите. Емпатийните умения, които в началото са отсъствали, понастоящем намират израз в подобрени интеракции с другите, търсене на обратна връзка и приемане на различна гледна точка.

През настоящия етап осъдената е с повишена социална компетентност и по-добро осъзнаване на грешките и недостатъците си. Склонна е да приеме градивна критика и да търси решения на проблемите чрез комуникативност, изграждане на нови алтернативи, търсене на външна подкрепа. По отношение на взаимодействието с персонала на затвора осъдената показва положителност и отговорност, като сътрудничи според наличните си ресурси. Полага усилия да въздейства на лица, които имат отрицателно поведение и да дава обективна информация относно обстоятелствата, които я заобикалят.

В дейностите за осмисляне на свободното време са активизирани онези умения, които ѝ помагат да се чувства полезна и значима. В цялостен план с поведението си осъдената е показала по-добра адаптивност, премереност и синхронизиране на собствените си стандарти с тези на останалите.

Многократно е награждавана за постижения в трудовата дейност, добро поведение и активност в конструктивните дейности.

Продължителната корекционна дейност с осъдената е довела до синхрон между индивидуалното разбиране за полезност и общественото и се гарантира постигането на взаимните потребности и себересазизацията наличността.

През по-голямата част от изтърпяване на наказанието си осъдената е полагала трудова дейност на различни работни места:

От 07.08.2006 г. до 27.02.2008 г. с прекъсване поради свиване на производствения обем и провеждане на лечение работи в производствената дейност към бригада „Домакински почистващи средства“.

По време на лечение в психиатрично отделение на СБАЛЛС при затвора Ловеч е отдавала доброволен неплатен труд по почистване и хигиенизиране.

От 06.10.2011 г. до 09.02.2012 г. работи в бригада за сезонен труд „Агростар“. От 01.09.2014 г. до 15.09.2014 г. работи на външен работен обект в бригада „Фрукто“. От 04.04.2016 г. до 04.10.2022 г. работи в бригада „Изделия за декорация“, от където участието по медицински причини преустановено. От месец август 2022 г., след навършване на 70 годишна възраст е пенсионер по възраст. От 06.12.2022 г. получава изплащани парични средства от пенсия.

През повечето от своето време в затворната институция осъдената е полагала трудова дейност и е вложила старание и усърдност. Приема труда, като основна човешка добродетел и отчита полезните ефекти от упражняването му, като начин за личностово израстване, формиране на воля и устойчивост за преодоляване на трудностите.

В условията на затвора осъдената Л. е отказала включване в общообразователен процес, представяйки на преден план напреднала възраст. По време на пребиваване в отделение на новопостъпили включена в програма за адаптация към пенитенциарната среда.

През периода 2006 г. - 2007 г. е завършила специализирана програма за групова работа „Умения за мислене“. След участието си в програмата осъдената е проявила необходимата активност да прилага наученото в програмата в ежедневно осъществяваните от нея взаимодействия с останалите.

Включването в специализирана групова работа в първоначалния етап от изтърпяване на наказанието по същността си представлява част от пенитенциарните интервенции за корекционно въздействие върху конкретно идентифицирана проблемна зона от оценката на правонарушителя - „Мисловни умения и поведение“.

В хода на поправителното въздействие по Системата за оценка на правонарушителя /OASys 2/ са изготвени общо 16 /шестнадесет/ оценки на риска от последващо осъждане /първоначална и петнадесет последващи/.

Първоначалната оценка е 63 т. - среден риск. При направената оценка във връзка с депозирана молба за условно предсрочно освобождаване резултатът е 40 т. и попада в диапазона на нисък риск. В сравнителен план данните от оценките и наблюдението над поведението на осъдената са показали значително снижаване на риска от рецидив с общо 23 точки спрямо първоначалната оценка, преминаване на стойностите на оценката от среден в нисък диапазон.

Видно от материалите по делото е налице редуциране на стойностите в раздели, с пряко отношение към пенитенциарното въздействие: „Трудова заетост“, „Емоционално състояние“, „Мисловни умения и поведение“, „Нагласи“; Оценката на осъдената по отношение на динамичните рискови

фактори, показва, че в резултат на корекционните интервенции са променени в понижаваща посока онези криминогенни фактори в профила на правонарушителя, които носят риск от повторно осъждане.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Съдът намира, че са налице законовите предпоставки, визирани в разпоредбата на чл.70, ал.1 от НК, за постановяване на условно предсрочно освобождаване на осъденото лице от изтърпяване на останалата част от наложеното наказание лишаване от свобода.

Налице е формалното условие по чл.70, ал.1, т.1 от НК и към настоящия момент осъдената Л. е изтърпяла повече от половината от наложеното ѝ наказание. Видно от приложените доказателства, представени от администрацията на затвора, а именно система за оценка на осъден правонарушител, индивидуален план за изпълнение на присъдата и затворническо досие, осъдената Л. е дала достатъчно доказателства за своето поправяне и превъзпитание.

Предвид разпоредбата на чл.439а, ал.1 от НПК, доказателства за поправянето на осъденото лице, са всички обстоятелства, които сочат за настъпила положителна промяна у нея по време на изтърпяване на наказанието, като доброто поведение, участието в трудови, образователни, обучителни, квалификационни или спортни дейности, в специализирани програми за въздействие, обществено полезни прояви. Тези доказателства се установяват с всички възможни източници на информация за поведението на осъденото лице по време на изтърпяване на наказанието. Нормативно това е уредено в разпоредбата на чл.439а, ал.2 от НПК, като основните доказателствени източници са оценката за осъденото лице по чл.155 от ЗИНЗС, както и индивидуалния план за изпълнение на присъдата по чл.156 от същия закон.

Необходимо условие за допускане на условно предсрочно освобождаване на осъдената е наличието на категоричен извод, че е започнало трайно и необратимо поправянето ѝ, като не е необходимо окончателното ѝ поправяне в условията на затвора. По делото са представени и приети писмени доказателства, в това число затворническо досие на осъденото лице и справки, представени в съдебно заседание относно неизтърпяната част от наказанието лишаване от свобода, които съдът взе предвид при решението си.

Имайки предвид всички тези доказателства, съдът намира, че при осъдената се установява положителна промяна по време на изтърпяване на наказанието - добро поведение, участие в организирани мероприятия, упражняване на трудова дейност. Осъденото лице е осъзнало вината и съжалява за извършеното. В тази насока съдът отчете преосмисленото отношение към деянието. Против осъдената няма данни за образувани и висящи наказателни дела за други престъпления. Липсата на нарушения от

страна на осъдената, трудовата ѝ заетост и ангажираност в дейности по осмисляне на свободното време, както и положителната нагласа, дават основание да се приеме, че Л. е показала, че спазва установените правила. Констатираното добронамерено отношение на осъдената, позитивната личностова промяна и декларирания стремеж да води законосъобразен начин на живот след освобождаване от затвора, следва да се отчетат като обстоятелства, обосноваващи извод за основателността на предложението за условно предсрочно освобождаване, тъй като са налице доказателства за поправянето на осъденото лице по смисъла на чл. 439а от НПК. Такива са системното добро поведение и участие в дейности за осмисляне на свободното време. Предвид гореизложеното съдът следва да допусне условно предсрочно освобождаване на лишеното от свобода лице от остатъка от наказанието „Лишаване от свобода“.

Съгласно чл. 70, ал. 6 от НК, при условното предсрочно освобождаване за осъдения се установява изпитателен срок в размер на неизтърпяната част от наказанието. В съответствие с тази разпоредба, съдът намира, че следва да установи по отношение на осъдената Л. изпитателен срок в размер на неизтърпения остатък към датата на изтичане на срока за обжалване на настоящото определение, а именно десет месеца и двадесет и пет дни.

Воден от изложените по-горе съображения съдът постанови определението си.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: